

olurlardı. Allah Teala insanların model ihtiyacına binaen onlara kendi içlerinden merhametle donanmış peygamberler göndermiştir ki ümmetlerine model olsunlar ve fiilen yol gösterip onları arıtsınlar. Kerim Kitabımızda beyan olunduğu gibi.

كَمَآ

اَرْسَلْنَا

فِيكُمْ

رَسُولاً

مِنْكُمْ

يَتْلُوا

عَلَيْكُمْ

اَيَاتِنَا

وَيُزَكِّيكُمْ

وَيُعَلِّمُكُمُ

الْكِتَابَ

وَالْحِكْمَةَ

وَيُعَلِّمُكُمْ

تَكُونُوا

تَعْلَمُونَ

“Nitekim kendi içinizden size ayetlerimizi okuyacak, sizi küfür, şirk, nifak gibi pisliklerden arındıracak, size kitap ve hikmeti öğretecek, bilmediklerinizi bildirecek bir peygamber gönderdik.”[\[8\]](#) لَقَدْ

مَنَّ اللهُ

عَلَى

الْمُؤْمِنِينَ

اِذْ

بَعَثَ

فِيهِمْ

رَسُولاً

مِنْ

اَنْفُسِهِمْ

يَتْلُوا

عَلَيْهِمْ

اَيَاتِهِ

وَيُزَكِّيهِمْ

وَيُعَلِّمُهُمُ

الْكِتَابَ

وَالْحِكْمَةَ

وَاِنْ

كَانُوا مِنْ

قَبْلُ لَفِى

ضَلاَلٍ

مُبِينٍ “Allah, mesajlarını onlara

iletmek, onları arındırmak ve onlara kitabı, hikmeti öğretmek için aralarından bir elçiyi göndererek minlere buyuk ikram ve lütufta bulundu. Halbuki daha önce apaçık bir sapıklık içinde bulunuyorlardı. [9] 167; 1615; 1608; 1614; 1575; 1604; 1617; 1614; 1584; 1616; 1609; 1576; 1614; 1593; 1614; 1579; 1614; 1601; 1616; 1609; 1575; 1618; 1604; 1575; 1615; 1605; 1617; 1616; 1610; 1617; 1616; 1610; 1606; 1614; 1585; 1614; 1587; 1615; 1608; 1604; 1575; 1611; 1605; 1616; 1606; 1618; 1607; 1615; 1605; 1618; 1610; 1614; 1578; 1618; 1604; 1615; 1608; 1593; 1614; 1604; 1614; 1610; 1618; 1607; 1616; 1605; 1618; 1575; 1614; 1610; 1614; 1575; 1578; 1616; 1607; 1616; 1608; 1614; 1610; 1615; 1586; 1614; 1603; 1617; 1616; 1610; 1607; 1616; 1605; 1618; 1608; 1614; 1610; 1615; 1593; 1614; 1604; 1617; 1616; 1605; 1615; 1607; 1615; 1605; 1615; 1575; 1604; 1618; 1603; 1616; 1578; 1614; 1575; 1576; 1614; 1608; 1614; 1575; 1604; 1618; 1581; 1616; 1603; 1618; 1605; 1614; 1577; 1614; 1608; 1614; 1575; 1616; 1606; 1618; 1603; 1614; 1575; 1606; 1615; 1608; 1575; 1605; 1616; 1606; 1618; 1602; 1614; 1576; 1618; 1604; 1615; 1604; 1614; 1601; 1616; 1609; 1590; 1614; 1604; 1575; 1614; 1604; 1613; 1605; 1615; 1576; 1616; 1610; 1606; 1613; "O Allah ki, kitap ve okuma ile ilgisi olmayan bir topluma, kendi aralarından kendilerine, Allah'ın mesajını aktaran, onları kâfir, şirk ve nifak gibi hastalıklardan arındıran, ilâhî kelâmı ve hikmeti öğreten bir elçiyi göndermiştir ki, oysa onlar bundan önce, apaçık bir sapıklık içindeydiler." [10] Muhterem Kardeşlerim İnsanlara yolculuklarında, özellikle fırtınalı deniz yolculuklarında, her zaman bir kılavuz kaptan lazımdır. Hayat denizinin şiddet girdaplarını ve nefret tuzaklarını aşabilmenin en iyi yolu ehlienden öğrenilecek merhamet netimidir. Hz. Peygamber merhamette bir kılavuz kaptan olmanın yanı sıra karanlık geceleri aydınlatan bir mum, bir kandil gibidir. Onun ışığı olmadan insanlık içinde günden güne bile karanlık sayılır. Onun öğrettiği merhametten mahrum olanlar, kafalarını kuma gömen deve kuşu misali başkalarının farkında olmadığı gibi, yarasa misali ışıktan da rahatsızdır. Onun rehberliğine sığınmayan dağların kralı arslan bile tavşan olur. [11] Gölün gizlenmesi nasıl karanlığı davet eder ve insanları ışıktan mahrum bırakırsa onun merhamet nurunun kaybolması da aynenyledir. İnsanlık bugünkü olduğu gibi önümüzde göremeyeceği bir karanlığa dâhil edilmiş olur. Kardeşlerim! Basiret gözünüzü; görmeyen, mana cihetine karşı kâfir, merhamet yoksulu gönüllü; insanlarının elinden tutacak, yol gösterecek, ayağı tutulmuş; kezelemeden selamete onları menzil-i maksuda götüreceğiniz bir rehber ihtiyacınız vardır. İşte o rehber, Allah'ın insanlığa merhamet modeli olarak sunduğu Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)'dir. Onun netimidir. Onun emirleridir. O ilâhî rahmet, takva ehline gönder ve insanlığa rehberdir. İnsanlık onun elini tutup ardından yürüyecek; onun sunduğu merhamet ikliminde aradığı huzur ve mutluluğa erecektir. Mekke'deki cahiliye toplumunu medeni hâle getiren ve onları şiddet sarmalından kurtarıp merhametle buluşturan Yüce Peygamberimiz'in en önemli vasfı rahmet elçisi vasfıyla yüksek bir merhamete sahip olmasıdır. Ondaki bu duygu, şiddetin her türlü egemen olduğu cahiliye insanını rahmet yağmurları gibi şiddet

tortularından yıkayıp arındırmıştır. Sevgili Kardeşlerim Efendimiz'in insani ilişkilerdeki temel

özellikleri merhamet, hoşgörü ve şefkati Kur'an şu lafızlarla anlatır:

1576; 1616; 1605; 1614; 1575;
1585; 1614; 1581; 1618; 1605; 1614; 1577; 1613;
1605; 1616; 1606; 1614; 1575; 1604; 1604; 1607; 1616;
1604; 1616; 1606; 1618; 1578; 1614;
1604; 1614; 1607; 1615; 1605; 1618;
1608; 1614; 1604; 1614; 1608; 1618;
1603; 1615; 1606; 1618; 1578; 1614;
1601; 1614; 1592; 1617; 1611; 1575;
1594; 1614; 1604; 1616; 1610; 1592; 1614;
1575; 1604; 1618; 1602; 1614; 1604; 1618; 1576; 1616;
1604; 1575; 1614; 1606; 1618; 1601; 1614; 1590; 1617; 1615; 1608; 1575; 1605; 1616; 1606; 1618;
1581; 1614; 1608; 1618; 1604; 1616; 1603; 1614;
1601; 1614; 1575; 1593; 1618; 1601; 1615;
1593; 1614; 1606; 1618; 1607; 1615; 1605; 1618;
1608; 1614; 1575; 1587; 1618; 1578; 1614; 1594; 1618; 1601; 1616; 1585; 1618; 1604; 1614; 1607; 1615; 1605; 1618;
1608; 1614; 1588; 1614; 1575; 1608; 1616; 1585; 1618; 1607; 1615; 1605; 1618; 1601; 1616; 1609;
1575; 1618; 1604; 1575; 1614; 1605; 1618; 1585; 1616;
1601; 1614; 1575; 1616; 1584; 1614; 1575;
1593; 1614; 1586; 1614; 1605; 1618; 1578; 1614;
1601; 1614; 1578; 1614; 1608; 1614; 1603; 1617; 1614; 1604; 1618;
1593; 1614; 1604; 1614; 1609; 1575; 1604; 1604; 1607; 1616;
1575; 1616; 1606; 1617; 1614; 1575; 1604; 1604; 1607; 1614;
1610; 1615; 1581; 1616; 1576; 1617; 1615;
1575; 1604; 1618; 1605; 1615; 1578; 1614; 1608; 1614; 1603; 1617; 1616; 1604; 1616; 1610; 1606; 1614; "Allah'ın sana verdiği merhamet sayesinde ey Muhammed sen insanlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba ve katı kalpli olsaydın, şüphesiz insanlar etrafından dağılır giderlerdi." [12] Allah Rasulü; gerek aile hayatında, gerek toplumsal hayatta, gerekse devlet yönetiminde merhamet merkezli ilişkilerin en iyi örneklerini sergilemiştir. Onun aile içinde, mescitte, sokakta ve devlet yönetimindeki beşerî münasebetleri, merhamet zeminine oturmuştur. Eşlerine, çocuklarına ve torunlarına gösterdiği sevginin temelinde de, mescitte kendisinden zina etmek için izin isteyen gence gösterdiği hoşgörü ve ikna ediciliğinin temelinde de merhamet vardır. [13] Yine mescitte hacetini veren bedeviye tepki gösteren sahabileri sıkıcı nete edicilik; ağırırken nete; dânyasındaki engin merhamet onu motive eden en büyük güç; gâmil; edicilik; r. [14] Mekke fethinde müşriklere gösterdiği af ve mülk; samahada da, en azılı katilleri bağışlamasında da merhametin derin izlerini görmek mümkün; Mekke onun edicilik sevdiği yurduydum. Hem de edicilik; ıkarılmasa, asla terk etmeyi düşünmediği vatandı. O kendisini Mekke'den edicilik; ıkarırları; hatta hicrette kendisini yakalamak üzere iken kumlara sapanan Sürak'a; yı, ashabını Mekke'den edicilik; ıkartan Ebu Sürak'a; yı ve eşi Hind'i, Hamza'yı ve İdris'i vahşi ve diğerlerini hep affetti. Ancak onun af, mülk; samaha ve hoşgörü; s; acz, zillet

V, 256257 [\[14\]](#) Buhari, Vudu, 58, □□Edeb, 80; Müslim, Taharet, 98-100; Ebu Davud, Taharet, 136. [\[15\]](#) Enbiya, 21/107 [\[16\]](#) Rahmet ve Merhameti □□Topluma Yaymak Prof. Dr. Hasan Kâmil YILMAZ Diyanet Aylık Dergi Kasım □□2015 Sayı 299

[islam ve Hayat.Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)